

Bölüm 28

YOĞUN BAKIMDA ENTÜBE HASTANIN HİJYENİK BAKIMI

Sultan ÖZKAN¹
Selda USLU²

YOĞUN BAKIM

Yoğun bakım üniteleri gerek akut gerekse kronik hastalıklar nedeniyle yaşamı tehdit altında olan bireylere olabilecek en üst düzey yarar sağlayarak hayatı tehdit eden organ yetmezliklerinin takip ve tedavisi için geliştirilmiş, yakın gözlem ve hızlı müdahale için yüksek teknolojik donanıma sahip ünitelerdir (Çelik ve ark, 2016).

Yoğun Bakıma ameliyat sonrası veya genel vücut travması nedeniyle hemodinamisi bozulmuş, solunum güçlüğü ve farklı hastalıkları bulunan riskli hastalar kabul edilir ve çoğunun yaşama ölüm arasında korunma reflekslerinden yoksun, koma-şok durumunda ve çeşitli aletlerin desteğine gereksinim duyan hastaların olduğu bilinmektedir (Yılmaz ve Durmaz Akyol, 2009).

ENTÜBE HASTA

Herhangi bir nedenle yaşamsal fonksiyonlardan biri olan solunum işlevinin, trakeaya yerleştirilen bir entübasyon tüpü yada trakeostomi tüpü ile hastanın kendi solunumunu yapabileceği döneme kadar yapay olarak bir ventilatör cihazının yardımı ile sürdüren hastalara entübe hasta denmektedir (Çelik, 2006).

İnsanın yaşamını sürdürebilmesi için öncelikli olarak fiziksel gereksinimlerinin karşılanması gerekmektedir. Bireysel hijyen bu gereksinimlerin en önemlilerinden biridir. Hasta bakımında hemşireler, hastanın yapamadığı gereksinimleri karşılarlar ve hastanın gereksinimlerini kendi kendine karşılayabilir hale gelmesine yardımcı olurlar.

Yoğun bakımda yatan hastaların tıbbi durumları birçok invazif uygulamayı da beraberinde getirmektedir. Yaşam desteğinin değişmez öğeleri olan damar içi ve

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği ABD, sultanozkan2000@yahoo.com

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği ABD, selggulsen@hotmail.com

den arkaya doğru bir kez silinmeli daha sonra durulanıp ve kurulanmalıdır. Erkekler için perineal bakım sağlarken, sabunla bir bez kullanarak penisin etinden penis tabanına kadar yıkanıp, durulanıp, kurulanmalıdır. Erkekler ve kadınlar için, bir sonraki adım rektal bölgeyi yıkamaktır. Hastaya dönmesini söylenip onun tarafında bir bez kullanın ve sabun ve yavaşça bölge önden arkaya doğru yıkanmalı durulanmalı ve kurulanmalıdır. Bitirdikten sonra işlem ve perineal bölgede cildin durumu hakkındaki önemli gözlemler kayıt edilmelidir (helping patients with personal hygiene <https://cnazone.com/Tests/Materials/C027Materials.pdf>) erişim Tarihi:07.07.2018 .

KAYNAKÇA

1. Arda B, Şenol Ş, Işıkgöz Taşbakan M, Yamazhan T, Sipahi O R, Arsu G, Ulusoy S. (2005) 'Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Yoğun Bakım Ünitelerinde El Temizliği Kurallarına Uyumun Değerlendirilmesi', Yoğun Bakım Dergisi;5(3):182-186
2. Akgün M. (2010) 'Cerrahi Yoğun Bakım Ünitesine Yatan Hastaların Retrospektif Değerlendirilmesi', Yoğun Bakım Hemşireliği Dergisi;14(1):1-7
3. Atay S, Karabacak Ü. (2014) 'Oral Care İn Patients On Mechanical Ventilation İn İntensive Care Unit' Literatüre Review. Int J Res Med Sci; 2(3): 822-9
4. Çelik S, Acar F, Güray M, Gelmez İ, Özcan A. (2016) 'Üniversite Hastanesinin Yoğun Bakım Ünitelerinde Yatan Hastaların Özellikleri: 2009-2013 Yılları Arası Geriye Dönük Analizi', Yoğun Bakım Hemşireliği Dergisi;20(2):71-7
5. Çelik S. (2006) 'Mekanik Ventilasyonda Hasta Bakımı', Yoğun Bakım Hemşireliği Dergisi;10 (1-2):19-25
6. Dawson D. (2005) 'Development Of A New Eye Care Guideline For Critically Ill Patients', Intensive And Critical Care Nursing ;21:119-22
7. Dikmen Y. (2017) 'Yoğun Bakım Hastalarında Ağız Bakımı Yönetimi: Kanıta Dayalı Uygulamalar Çerçevesinde Literatür İncelemesi', Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi; 7 (1): 45-52
8. Downey L, Lloyd H (2008) Bed Bathing Patients in Hospital Nursing Standard. 22, 34, 35,40
9. Durmaz Akyol A. (2017) Yoğun Bakım Hemşireliği Kitabı ,1.Baskı , İstanbul Tıp Kitap Evi
10. Ezra D G, Goyal S, Moosavi R, Millar M, Laganowski Hc, Moore At. (2004) 'Microbial Keratitis İn Itü Staff: An Occupational Hazard?', Anaesthesia ;59:1221-3
11. Fischer M, Donath C, Radke J. (2005) 'Skin Function Parameters İn İntensivecare Patients', Skin Res Technol;11:268-71
12. Girgin N, İşçimen R, Baykara M, Ceylan G, Orhan G, Kutlay O.(2009) 'Yoğun Bakım Hastalarında Oküler Yüzey Bozuklukları', Türk Yoğun Bakım Derneği Dergisi;7:79-83.
13. Görüş S, Ceyhan Ö. (2014) 'Hemşirelerin Hastaların Bireysel Hijyen Gereksinimlerini Karşılama Durumları',Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi Cilt: 2 Sayı:1
14. helpingpatientswithpersonalhygienehttps://cnazone.com/Tests/Materials/C027Materials.pdf Erişim Tarihi:07.07.2018
15. Imanaka H, Taenaka N, Nakamura J, Aoyama K, Hosotani H. (1997) 'Ocular Surface Disorders in the Critically Ill', Anest Analg;85:34-36.
16. Jenkins DA. (1989) Oral Care in the ICU : an İmportant Nursing Role Nursing Standart 4,24,28
17. Kara A , Ortaç E ,Hapa A , ÖcaL S, Topeli A. (2015) 'Yoğun Bakım Ünitesinde Karşılaşılan Dermatolojik Sorunlar ve Dermatoloji Konsültasyonu',Yoğun Bakım Derg; 6: 13
18. Mariam A Alansari ,Mohammed H, Hijazi Khalid A, Maghrabi. (2015) 'Making A Difference İn Eye Care Of The Critically İll Patients', Journol Of İntensive Care Medicene Vol 30(6) 311-317

Güncel Hemşirelik Çalışmaları II

19. Mersin Özcanoğlu HD, Ürkmez S, Demirkıran O, Utku T, Dikmen Y. (2010) ‘ Mekanik Ventilasyonda Aktif Ve Pasif Nemlendiricilerin Etkinliklerinin Karşılaştırılması’, Türk Yoğun Bakım Derneği Dergisi 8:54-60
20. Palloş A Ö, Şendir M. (2011) ‘Nöroşirürji Yoğun Bakım Ünitelerinde Bir Hasta Güvenliği Konusu Olarak Ağız Bakımı’, İ.Ü.F.N. Hem. Derg; 20(3): 233-8
21. Smulders C, Brink H, Wanten G, Weers-Pothoff G, Vandenbroucke-Grauls C.(1999) ‘Conjunctival And Corneal Colonization By Pseudomonas Aeruginosa İn Mechanically Ventilated Patients’, A Prospective Study. Neth J Med;55:106-9
22. Suresh P, Merciacie F ,Morton A ,Tullo A. (2000) ‘Eye Care For The Critically İll İntensive Care Med’, 26 ,162
23. Terzi B, Kaya N. (2011) ‘Yoğun Bakım Hastasında Hemşirelik Bakımı’, Yoğun Bakım Dergisi ;1: 21-5
24. Özveren H. (2010) ‘Mekanik Ventilatöre Bağlı Hastalarda Ağız Bakımı’, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi : 92-99
25. Yalçın H, Özkalp B. (2005) ‘Vücut Hijyeninin Önemi ve Yara Bakımında Yeni Gelişmeler’, 4. Ulusal Sterilizasyon Dezenfeksiyon Kongresi
26. Yılmaz G, Durmaz Akyol A. (2009) ‘Yoğun Bakım Hastasında Ağrı Ve Ağrının Kontrolünde Hemşirenin Rolü’, Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi ;6(1):27-33
27. Yuttaş A, Kaya A, Engin R. (2017) ‘Bir Üniversite Hastanesinin Yoğun Bakım Ünitesindeki El Hijyeni Uyumunu Ve Hastane Enfeksiyonlarının İncelenmesi’, Hsp 4(1):1-7
28. Vural Doğru B, Karaman E, Şenuzun Aykar F.(2017) Yatağa Bağlı yaşlı Hastada Hijyen El Kitabı, İzmir
29. [www.gardenerlibrary.com/media/lectures/clinical leadership/ oral care/oral care pdf-2014](http://www.gardenerlibrary.com/media/lectures/clinical%20leadership/oral%20care/oral%20care%20pdf-2014) Erişim Tarihi:10.07.2018